

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ vsja:

v Ljubljani na dom dostavlja:

celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopolni majke frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kranjske ulice št. 5, (1. nadstropje leve), telefon št. 34.

Izloži se k dan svačer izveniši nedelje in praznike.

Iskrati vsja: polnrednega polti vsja na enkrat po 14 vin, na dvakrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri vsjih iskracijah po dogovoru. Upravičena naj se polnredna, razpisna, reklamna, iskrati itd. to je odobrena vsja.

Posredna števila vsja 10 vinarjev.

Na planem naročila brez izločkov vsja vsja naročila se ne oira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ vsja po pošti:

na Avstro-Ogrski:

celo leto	K 25—
pol leta	12-50
četrt leta	6-50
na mesec	2-20

na Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7—
na mesec	2-30

za Ameriko in vse druge dežele: celo leto K 30—

Vprašanjem glede iskracij naj se priloži na odgovor dopisnica ali znamka.

Upravičeno: Kranjske ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Socijalno delo.

To dejanje je protisocijalno.

»Slovenec«, št. 164.

Pred nekaj leti je članek v »Slovenec« trdil, da je računati in prejemati obresti od razposojene glavne nedopustno, ker se ne njema z načeli krščanstva. Tako je mišl članek takrat. Ko so pa »Slovenec« katolični stopili na gospodarsko polje, spoznali so, da s takimi krščanskimi načeli ničesar ne opravi. Padli so celo iz skrajnosti v skrajnost. Kakor so poprej bili sploh zoper obresti, tako računajo in zahtevajo zdaj najvišje obresti na Slovenskem.

Gospod dr. Iv. Ev. Krek, ki je organizator klerikalnih zadrug, razglasi po svojih učencih v deželi gospodarski evangelij, ki bode stranki v pogubo. Zdar pa se je »gospodona« celo pamet zmešala. Začeli so učiti, da je za kmeta boljše če plačuje od svojega dolga 6% obresti, kakor pa če plačuje le 4 $\frac{1}{4}$ % obresti. Človek bi tega ne verjel, a je vendar tako. »Slovenec« namreč misli, da je za kmeta boljše, ako plačuje od svojega dolga pri klerikalni posojilnici 6% obresti, kakor pa če plačuje pri kakih liberalnih hranilnicah 4 $\frac{1}{4}$ % obresti.

Klerikalcem ni všeč, da napreduje »Mestna hranilnica ljubljanska«, in to samo zato, ker je ta zavod v naprednih rokah. Zato klerikalci podpirajo »Kranjsko hranilnico« v Ljubljani, ki jo podpira tudi vlada. »Mestna hranilnica ljubljanska« pa stoji sama proti vladi in proti klerikalcem. Nemška »Kranjska hranilnica« v Ljubljani je zvišala vložno obrestno mero za 1 $\frac{1}{4}$ %. Da bi mogla ž njo tekmovali »Mestna hranilnica ljubljanska«, kateri gre prvenstvo med hranilnicami v deželi, storila je isto, a zvišala je tudi za 1 $\frac{1}{4}$ % aktivno obrestno mero, in to zato, da se v gospodarstvu ohrani ravnotežje med aktivnimi in pasivnimi obrestmi. Navzlic tej obrestni premaknitvi, ki je nastala le vsled pasti, ki jo je nastavila nemška »Kranjska hranilnica« v Ljubljani slovenskim hranilnicam, zahteva »Mestna hranilnica ljubljanska« le 4 $\frac{1}{4}$ % aktivne obresti, daje torej posojila pod najugodnejšimi pogoji v deželi, to je to imenuje »Slovenec«, da je to »protisocijalno dejanje«.

Vprašamo, kdo deluje bolj socijalno? Morda »Ljudska posojilnica« in »Vzajemno podporno društvo« v

Ljubljani, ki sta dva najpoglavitejša klerikalna denarna zavoda v Ljubljani? Da vidimo!

Dr. Janez Ev. Krek je načelnik »Združne zveze«, v kateri je vključena tudi »Ljudska posojilnica«. Znano mu je torej, kolike obresti računa »Ljudska posojilnica«. Vsa »Združna zveza« z vsemi svojimi članicami pa govori zoper dr. Kreka, govori namreč zato, da je obrestna mera pri klerikalnih posojilnicah dokaj višja, nego pri »Mestni hranilnici ljubljanski«, logično moramo torej reči, da »Mestna hranilnica ljubljanska« deluje socijalno, in to bolj socijalno nego »Ljudska posojilnica«. »Ljudska posojilnica« računa za posojila obresti, kakor se ji ljubi. Ubogi kmet, ki najtežje plačuje, mora plačevati po 6%, po 5 $\frac{1}{2}$ %, redki pa po 5%, a gospodje kolovodje pa dobivajo posojila po 4 $\frac{1}{2}$ %. To ni socijalno delo, da dobivajo gospodje posojila po 4 $\frac{1}{2}$ %, ubogi kmet pa mora plačevati po 5 $\frac{1}{2}$ % in še više. Ta obrestna mera, zdaj višja, zdaj nižja, toda nižja le pri gospodi, priča jasno, da klerikalci ne delajo v blagor kmeta, kakor kriče ob vseh vogalih, ampak da delajo za blagor sebe — gospoda. O vsem tem bi se dale pisati cele knjige. Ako torej »Mestna hranilnica« zahteva 4 $\frac{1}{4}$ %, tedaj moramo priznati, da je to najcenejši zavod, da ta zavod najzdatneje pomaga kmetu, hodiš liberalcu ali klerikalcu, in da je ta zavod največji dobrotnik kmetu in deželi.

Niče nam tu ne ugovarjaj, da posojilnice ne morejo drugače postopati. Sami to dobro vemo. Ako je visoka vložna obrestna mera, to mora biti primerno visoka posojilna obrestna mera. Nadalje je treba vpeštevati, da posojilnice nadaljujejo delo tam, kjer nehaajo hranilnice. Po svojih pravih smejajo hranilnice iti le do določene meje, katero pa smejo posojilnice prekoračiti. Zlasti močnejše posojilnice store to. Naravna posledica je, da proti temu razmerju posojilnice uravnavajo svojo pasivno in aktivno obrestno merilo.

V Ljubljani posluje že 16 let »Vzajemno podporno društvo«. Ine je lepo. To društvo naznanja v svojem računskem zaključku z debelimi črkami, da obrestne vloge po 4 $\frac{1}{4}$ %, a nikjer ne pove, kolike obresti zahteva za posojila. Ako pa obrestne vloge tako visoko, potem si moramo misliti, koliko morajo plačevati dolžniki. In ti so res pravi reveži, da se Bogu smili. Dolžniki gotovo plačujejo 9% obresti, ako ne višje, niže

gotovo ne. Društvo nikdar ne izda obrestne tajnosti, le pri odplačilih, vidni in čuti dolžnik, kako globoko v mero mu grede klerikalni kremljci. Skoro neverjetno je, da društvo zahteva tolike obresti. Ko se je vsežek, temu čudil, rekel je klerikalce: Saj to ni mnogo.

Kako bi si drugače mogli razlagati vsakoletni dobiček. »Vzajemno podporno društvo« ima deležnih vlog le K 1.697.907-98, a hranilnih vlog pa K 2.930.472-12, in je vendar naredilo pravega dobička K 50.776 60 v in IX. odseku je po odbitku dividende K 42.614— ostalo še čistega dobička K 28.894-36. To je pač tako ogromen dobiček, ki predpostavlja sila visoko aktivno obrestno mero. Drugače to ne more biti, saj deležne in hranilne vloge znašajo skupaj komaj štiri in pol milijona kron.

Odbor »Vzajemnega podpornega društva« šteje 15 članov. Izmed teh je 10 duhovnikov! Med njimi sta dr. Krek in dr. Lampe in propagator lurske vode Luka Smolnikar. Vsi ti morajo priznati, da so 9% obresti, ki jih zahteva »Vzajemno podporno društvo« od svojih dolžnikov, vprav sataške obresti. Mislim, da je to »unicum« v Kranjski deželi in da ne bi smelo biti pri nas zavoda, ki bi tako brezsrčno izkoriščal ubogega dolžnika.

Značilno je to, da vsem tem denarnim zavodom, ki računajo tako visoke obresti, stoje na čelu duhovniki. Tako je pri »Vzajemnem podpornem društvu« izmed 15 odborikov celih 10 duhovnikov, ki niso »financijalno naobraženi«, saj vendar ne bo nihče trdil, da je Jakob Teršan finančni ženi. Ti duhovniki, kakor dr. Krek in dr. Lampe, imajo v političnem in gospodarskem življenju odločilno besedo. Ti duhovniki zahtevajo od kmeta višje obresti nego od gospoda, ne delujejo torej v blagor kmeta, ampak v njegovo pogubo. Ti duhovniki so prijatelji kmetu le v jeziku, kadar govorijo in upijejo v »Unionu«, da dejanjem pa ne, ker z dejanjem se tega nikdar niso zasvedočili. To so nesocijalni ljudje, to so izkoriščevalci ljudstva, to so ljudski grobokopi.

Gospodarska politika, katero zastopajo klerikalci, je nečloveška. Duhovniki so si osnovali denarne zadruge, pri katerih imajo vse koristi

le politični kolovodje. Tako pri teh zadrukah dobivajo klerikalni gospodje ogromne svote na posodo proti najnižjim obrestim. In špekulirajo in kupujejo graščine. Ubogi kmet pa plačuje najvišje obresti. Ta gospodarska politika se sama obsoja. Njej je cilj: Kdor si pri zadruzi, glej, da obogatiš na stroške kmeta. In ti duhovniki, ki vodijo to politiko in ki so pred leti celo trdili, da je greh prejemati obresti, postali so sami oderuhi in izkoriščevalci ljudstva.

Dr. J. Ev. Krek pa daje ti umazani, protikmečki gospodarski politiki svoj blagoslov.

„Narodna zveza“.

Za der, 2. avgusta. Organ posl. Biankija javlja v nasprotju s klerikalnimi slovenskimi listi, da je poslanec Ploj že javil dr. Šusteršiču izstop iz »Narodne zveze« in da je bil v to pooblaščen od protibstrukcijskega jugoslovanskih poslancev.

Češki klerikalci proti obstrukciji.

Brno, 2. avgusta. Tu je imel klerikalni poslanec Hruban shod, na katerem je ostro nastopil proti obstrukciji slovenskih klerikalcev in čeških agrarcev. Govoril je tudi posl. Šramek, ki je izrazil nado, da bo jeseni mogoče uspešneje delovanje in da bo mogoče rešiti predloge, kojih rešitev bo v veliko korist ljudstvu.

Osební davki.

Dunaj, 2. avgusta. Danes objavljene detailne številke o osebnih davkih za l. 1908 kažejo, da se je vseh osebnih davkov plačalo 1883 milijonov kron, 13 milijonov več ko v prejšnjem letu. Izvzemši pridobinski davek, kažejo vsi drugi prirastek.

Vseslovenska banka.

Praga, 2. avgusta. Nek nemški list javlja, da so se v Petrogradu odločili ustanoviti rusko - slovensko banko, ki bi imela podružnice v Pragi, Zagrebu in Belgradu. Od Kramar - Hribarjevega projekta bi se razlikovala v tem, da bi vodstvo bilo čisto v ruskih rokah in da bi banka podpirala slovenske stvari le tam in tedaj, če bi to bilo v interesu ruske politike. — Vest izvira iz nemškega lista in zato je priobčujemo z vso rezervo.

Cesar Franc Jožef in kralj Edvard

Dunaj, 2. avgusta. Kralj Edvard pride v Marijine Vre v strogem inkognitu; cesarja Franca Jožefa to pot ne bo obiskal, kakor so poročali nekateri listi.

Carjevi obiski.

Pariz, 2. avgusta. Carjeva napitnica je napravila na tukajšnje kroge kar najboljši utis, ker vidijo v nji dokaz, da je rusko - francosko prijateljstvo trdnjše, ko kdaj prej. Splošno se poudarja, da je carjeva napitnica najdalekosežnejša od vseh, ki jih je kdaj kak tuji vladar na Francoskem spregovoril.

Cherbourg, 2. avgusta. Car je odlikoval več ministrov in visokih uradnikov z redovi. Včeraj sta imela francoski zunanji minister Pichon in ruski zunanji minister Izvolski političen razgovor.

Cherbourg, 2. avgusta. Na krovu ladje »Standard« je bil slavnostni diner, pri katerem se je predsednik Fallières prav pristrčno poslovil od carja; nato se je zopet podal na ladjo »Vérité«. Carske ladje so danes zjutraj odplule.

Spithead, 2. avgusta. Jahta »Standard« z rusko carsko dvojico je priplula opoldne v spremstvu ruskih in angleških križarjev sem. Car se je podal na jahto »Vittoria and Albert« na zajtrk k angleškemu kralju.

Pariz, 2. avgusta. Minister Izvolski je povedal poročevalcem »Echo de Paris«, da bo car jeseni obiskal Italijo in Turčijo. Car bo s Krima potoval naravnost v Italijo in se bo pri povratku ustavil v Bosporu.

Španija.

Notranji položaj.

Madrid, 2. avgusta. Kralj Alfonso je izrazil željo, da bi se peljal v Barcelono.

London, 2. avgusta. »Daily Mail« piše, da je pri nemirih v Barceloni prišlo ob življenju 400 ljudi.

San Sebastian, 2. avgusta. Železniške zveze med Barcelono in bližnjimi mesti bodo v kratkem popravljene in se bo zopet začel redni promet. V mestu samem je promet že v navadnem tiru. Barikade so razdrli.

Melila.

Pariz, 2. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da bo Francija priskočila na pomoč

LISTEK.

Zadnji rodovine Benalja.

Povest.

(Dalje.)

III.

Stefana viteza Ogulina življenjski cilj je bil, dobiti — bogato ženo. Sam je bil reven in služil si je kruh s kvartanjem in s sleparjenjem pri kvartah. Ker pa je vedel, da kot siromak ne dobi premožne žene, je prikrival, da je bil nekoč oficir, ki so ga zaradi prevelikih dolgov odslovili in se je izdal za lastnika velikih posestev in gozdov na Hrvaškem in v Bosni. Sam je s primerno previdnostjo razširil po Ljubljani mnenje, da hodi v Trst prodajati svoj les, a da to kot aristokrat prikriva, dočim je hodil v Trst in tudi v Benetke le kvartat.

Ko je postala gospa Terezija Ahčinova vdova, se ji je Stefan vitez Ogulin takoj približal in je storil vse, kar je bilo v človeških močeh, da bi se ji prikupil ter si pridobil njeno ljubezen. Izkazoval ji je vse mogoče usluge in pozornosti in dosegel je tudi, da je bila gospa Terezija prav rada v njegovi družbi. Ugajal ji je, ker je bil zabaven in postrež-

ljiv, ker je z vljudnim smehom prenašal njene dostikrat kaj neprimerne in celo poniževalne šale in ker ji je v denarnih stvareh znal tako dobro svetovati, kakor najboljši trgovci.

Druga žena, ki je bila deležna pozornosti Stefana viteza Ogulina je bila baronica Renata Benalja. Ogulin je hladnokrvno računal, da Evzebij Benalja ne bo dolgo živel. »Ure njegove so štele« je računl Ogulin, »če bi se Renata z menoj spela, lahko še malo pospešim konec.«

A pri obeh teh ženah mu je bil na potu Mihael Kržinar.

Ogulin je sovražil Kržinarja že prej, od prvega dneva, ko se je z njim seznanil. Mihael mu je bil preveč resen in slovesen, preveč visok in samosvoji in se ni hotel sprijateljiti z Ogulinom. Zdar, ko je Ogulin videl, da dobi Mihael gospo Terezijo lahko kadar hoče in ko se mu je začelo dozdevati, da vladajo med Mihaelom in med baronico Renato posebne simpatije, je njegovo sovraštvo do Mihaela postalo brezmejno besno. Ogulin je raznesel govoro, da je Mihael zaljubljen v Renato in je poskrbel, da je to izvedel tudi baron Benalja, a baronici Renati je povedal, da se hoče Mihael poročiti z gospo Terezijo, misleč, da jo tako odvrne od nje.

Spletkaril je tudi pri gospe Tereziji na vse načine proti Mihaelu, a kolikor bolj se je trudil, toliko bolj

je želela gospa Terezija, da bi postal Mihael Kržinar njen mož. Gospa Terezija je bila tako zaljubljena v Mihaela, da se je celo sprla z Ogulinom in mu zagrozila, da ga ne pusti nikdar več čez prag svoje hiše, če izreče še enkrat slabo besedo o Mihaelu.

Ogulin je od tedaj neprestano mislil in ugibal, kako bi se znošil nad Mihaelom in ga zakopal v kake neprimike.

A ni mu mogel do živga. Mihael je bil najkoreknejši človek, ki ni nikdar rekel besede, zaradi katere bi se mogel kesati in ki nikdar ni storil dejanja, ki bi moglo vreči nanj le najmanjšo senco.

Toda Stefan vitez Ogulin je vedel, da je treba le spretnosti, zvižčnosti in brezvestnosti, da se pripravi tudi najpoštenjšega človeka v neprimike ali celo v nesrečo. In odločen je bil vporabiti tudi zadnje sredstvo, samo da doseže svoj smoter.

Dan po svojem razgovoru s pstrom Salezijem je dobila baronica Renata pismo, pisano s krepko, a priprosto pisavo in podpisano: »Mihael Kržinar«. Skoro ji je zastalo srce, ko je čitala podpis. Najprej je inštruktorno stopila k vratim, da bi jih zaklenila, kakor da se je hotela zagotoviti, da je pri čitanju tega pisma nihče ne preseneči, a ko je prišla za ključ, ga je tudi že izpustila. Rekla si je, da nima nikomur ničesar prikrivati in če bi jo bil njen

mož v tem trenutku vprašal, kda da ji piše, bi mu bila brez pomisleka izročila Mihaelovo pismo.

Sedla je k oknu in mirno čitala pismo.

»Milostiva baronica! Ker nečem, da bi imeli o mojem značaju kake dvome, si dovoljujem Vam pisati te vrste. Vprašal sem Vas za Vaš prijateljski svet glede moje poroke z Vam znano damo; vprašal sem Vas, ker imajo dame v takih stvareh bolj sodbo kakor moški. Ob sebi se razume, da priznavam Vaši sodbi največji pomen in da bi bila zame merodajna in odločilna, da niso nastale razmere, ki me silijo postopati drugače kakor je bil moj namen.

V pogovoru s svojim očetom sem nekaj izvedel, kar mi nalaga dolžnost, da se udam njegovi želji. Moj oče mi je namreč povedal, da spravljajo hudobni jeziki mojo osebo v zvezo z damo, ki mi je nad vse ljuba, ki je pa žal nemorem zasnoviti. Moj oče mi je rekel, da sem dolžan časti te dame — ki se sicer zame niti najmanj ne zanima, da javno ovržem hudobne govorice s tem, da se kar najhitreje poročim s kako drugo. Odločen sem to storiti, da obvarujem ala ono damo, ki je najbližja mojemu arcu, a meni nedosegljiva. Oprostite mi, da sem si dovolil Vam to sporočiti; morda je v tem nekaj nečimernosti, ali jaz nečem, da bi me napač-

no sodili. Poljubljam Vam roko — Mihael Kržinar«.

Ko je Renata prečitala to pismo, so bili pozabljeni vsi njeni sklepi, da se ne bo Mihaela nič več spominjala in da zatare in zaduši svojo ljubezen do njega. To priprosto pismo je raznetilo v njenem srečnem plamen.

Mihael torej ljubi ženo, ki mu je nedosegljiva in s katero se ne more poročiti in da obvaruje njeno čast pred hudobnimi jeziki, hoče žrtvovati samega sebe in se poročiti z drugo, z ono, o kateri ve, da ž njo ne bo srečen.

Toplo ji je postalo v duši in notranji glas ji je rekel: Tebe ljubi, za Te se hoče žrtvovati. Polastilo se je je čustvo blaženosti, a ugasnilo je zopet hitro, ko je Renata spoznala, da bo Mihael za njo za vedno izgubljen, če se poroči z drugo.

Razmislila se je, v spomin ji je prišlo, kako je ona sama žrtvovala svojo mladost, svojo lepoto in svojo srečo očetu ter se poročila z možem, ki je goloto svoje glave zakrival z vlasuljo in si barval lice, obrvi in ustne, da bi poleg mlade cvetoče žene ne izgledal presmešno.

»Ne, Mihael, tega ne smeš storiti,« so mrmrale njene ustne. »Kaj mi je mar za moje dobro ime, kaj mi je mar za mir v zakonu in za čast — samo da ti nisi za me izgubljen.«

(Dalje prihodnja.)

Španiji, če bi ta sama ne mogla ugnati Kabilov.

Madrid, 2. avgusta. Ministrski predsednik Maura je v ministrskem svetu povedal, da se je položaj v Melili izboljšal; novih spopadov ni bilo. Španske čete streljajo na Gurnške višine. Odločilna bitka bo takoj, ko pride iz Španije dovolj pomožnih čet.

Melila, 2. avgusta. Maročanom manjka streljiva in hrane. Tu vlada sedaj mir.

Perzija

Petrograd, 2. avgusta. Ruska vlada je izvedela iz Teherana, da odpotuje bivši šah v avgustu iz Perzije in se poda na Krim.

Prvi sestanek slovenskih naprednih abiturijentov.

V današnjih časih, ko klerikalizem razprošira grabežljive svoje kremplje predvsem po naši mladini, je treba, da napredni krogi posvetijo posebno pozornost vsakemu resnemu dogodku in naprednem slovenskemu naraščanju. Vsakokrat se razveselimo prav odkritosrčno, kadar začujemo vest o kakšni prireditvi naprednega dijaštva slovenskega te ali one struje. Dvojno pa smo se razveselili, ko smo zaznali, da se bo vršil skupni sestanek vseh letošnjih naprednih slovenskih abiturijentov. Dobrih šest let je temu, kar se je pojavil med naprednim slovenskim dijaštvom razpor; na dan je stopila narodno-radikalna slovenska akademična mladina s svojimi zahtevami: samoizobrazba, ljudskoizobraževalno delo, odstranitev neumestnih in nesmiselnih burševskih razvad. Danes so te zahteve v vseh resnih slovenskih akademskih krogih že popolnoma priznane, nekdanji samoobsebi umevni razpor med narodno-radikalnim in narodno-naprednim dijaštvom je danes več ali manj že čisto teoretičen. In naravna posledica tega je skupni sestanek naprednih slovenskih abiturijentov. To, kar je bilo še lani nemogoče, je preteklo soboto postalo dejstvo, ki bo za vedno epohalnega pomena v razvoju slovenskega naprednega dijaštva. Zavest, da imamo v klerikalizmu skupnega mogočnega sovražnika, da, najmogočnejšega sovražnika slovenskega naroda — najmogočnejšega zato, ker je njegovo delo hinavsko — ta zavest je združila pripravljajoče se doslej tovariše naprednega mišljenja in jih zvezala v mogočno protiklerikalno falango. Iskreno si želimo, da se ta falanga ne razdrži nikdar več, da se nikdar več ne razbijejo bojne čete protiklerikalne slovenske mladine. Res je, da si od te združitve ne smemo obetati preveč, zakaj »žetev je velika in delavcev je malo«; klerikalci bodo skušali zasejati razpor v novo armado, skušali bodo igrati enega proti drugemu — upamo, da zaman. Vemo tudi, da bodo dissidentje na naprednih straneh, ljudje, ki jim ni mar resnega dela, temveč ki vidijo v barvistem odznaku, ne to kar je, temveč simbol rešitve, alfa in omega svojega družnega dela; ljudje, ki jim je vrhunskega dela življenja dobro uspel »krok«... Teh ni treba biti žal nikomur; kdor za resnejše smatra nalogo dijaških let, bo z veseljem kvitiral, sobotni abiturijentski sestanek.

O razpravi, ki so bile na dnevnem redu in ki so bile zelo številno obiskane, ne bomo obravnavali tukaj obširneje. Konstatiramo samo to, da so se pečale z vsemi važnimi točkami dijaškega dela: z slovenskim vseučiliškim in srednješolskim vprašanjem, s samoizobraževalnim in ljudskoizobraževalnim delom, s sokolsko idejo itd. Debata je bila vseskozi resna in stvarna, posegli so opetovano v njo tudi navzoči starešine. V sledečem objavljamo resolucije, ki so bile na shodu sprejete:

Slovensko dijaštvo, zbrano dne 31. julija 1909 na abiturijentskem sestanku naprednega dijaštva v »Narodnem domu« v Ljubljani 1. pozivlja vse protiklerikalno dijaštvo, da se pripravlja s samoizobrazbo za delo med narodom; pozdravlja vsopredno gibanje delavnih sil v narodnih in naprednih zadevah;

2. pozivlja slovenske poslance, da se zavzemajo z vso močjo, da dobimo zadostno število srednjih in strokovnih šol ter zahteva, da se v Ljubljani ustanovi realna gimnazija;

3. pozivlja slovensko izobraženstvo, da obrne vso svojo pozornost na slovenski napredni srednješolski mladini in reši tudi njeno gmotno vprašanje v povoljnem smislu;

4. znova povdarja potrebo intenzivnega delovanja na polju ljudske izobrazbe;

5. pozivlja slovensko napredno dijaštvo, naj čim bolj deluje v sokolskih društvih; srednješolska mladina in slovenska mladina sploh pa naj goji v sokolskem duhu telesno in duševno izobrazbo;

6. se zaveda važnosti narodno-obrambne dela in pozivlja vse napredno dijaštvo na vsrčajo delovanja za našo »Družbo sv. Cirila in Metoda«;

7. vidi v zmernostnem gibanju srečno rešitev našega slabega socialnega položaja in priznava ter podpira abstinenco kot važno socialno činiteljico za ozdravitev slovenskega naroda;

8. pozivlja dijaštvo, da študira narodnogospodarska vprašanja in dela med ljudstvom za dosledno izvajanje gospodarske emancipacije slovenskega naroda.

Na to se je sprejela specijalna resolucija o slovenskem vseučiliškem vprašanju, ki se glasi:

Slovensko dijaštvo, zbrano dne 31. julija 1909 na abiturijentskem sestanku naprednega dijaštva v »Narodnem domu« v Ljubljani:

1. zahteva kar najhitrejšo rešitev najvažnejšega kulturnega vprašanja Slovencev, slovensko vseučilišče v Ljubljani;

2. zahteva takojšnjo ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani in reciprociteto za izpite, napravljene na hrvatski kraljevi univerzi v Zagrebu;

3. se zavzema za češko univerzo v Brnu in rusinsko v Lvovu;

4. ne odreka avstrijskim Italijanom pravice do lastne univerze, če se bodo tudi merodajni krogi ozirali na opravičeno slovensko zahtevo, da se italijansko vseučiliško vprašanje ne sme rešiti pred slovenskim ali celo brez njega, in pod pogojem, da Trst ne bo sedež laške univerze;

5. poziva nujno vse slovenske poslance, da se pri vsaki priliki zavzamejo za slovensko vseučilišče in izreka državnemu poslancu in županu Ivanu Hribarju svojo zahvalo za neutrudljivo in smoteno delovanje v prid slovenski univerzi;

6. pozdravlja in z zahvalo jemlje v znanje sklep akademičnega senata češkega vseučilišča v Pragi, da se bo dovoljevala habilitacija slov. docentov, ki bodo predavali v slovenskem jeziku;

7. pozivlja vse napredne korporacije, da z gnutnim podporami omogočijo čim večjemu številu slovenskih znanstvenikov in absolviranih akademikov, da se habilitirajo v Pragi;

8. slovensko akademično dijaštvo in abiturijenti pozivlja, naj se v največjem številu vpišejo na češke visoke šole v Pragi;

9. priporoča »Podporno društvo slovenskih visokošolcev« v Pragi slov. javnosti in plemenitim darovalcem, naj se ga spominjajo s podporami, da bo moglo zmagovati svojo veliko nalogo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. avgusta.

+ Na dr. Ploja so naši klerikalci silno hudi, odkar neče plesati tako, kakor mu oni godejo. Sedaj je dr. Ploj celo kriv neuspeha klerikalne politike v parlamentu. Včeraj je to iztaknil »Slovenec« ter razglasil strmečemu svetu to pretresljivo novico v posebnem uvodnem članku. Da, da, dr. Šusteršič bi bil zmagal z svojo obstrukcijo na vsej črti in danes bi že sedel v mehkem fotelju kakega ministra, ako bi ne bilo tega preklicanega Ploja, ki je že tolikrat zmešal štrečno dr. Šusteršiču in njegovi družbi. In kako vpliven je naenkrat postal dr. Ploj, o katerem je »Slovenec« nedavno tega še trdil, da nima prav nobenega ugleda niti v parlamentu, niti pri vladi! Samo parkrat stopi po hodniku parlamenta pa zašepče na uho kakšnemu krščanskemu socialcu, da hoče dr. Šusteršič postati minister, pa je že za pečatena usoda parlamenta, a on, dr. Ploj, dobi za nagrado, da je izdal veliko tajnost, kako zelo dr. Šusteršič hrepeni po ministrskem stolčku, delegacijski mandat! In mora biti že res to, kar zatrjuje »Slovenec«, ki je, če se sme verjeti klerikalcem, najbolje informiran list na svetu. Nihče drug ni kriv, kakor dr. Ploj, da se ni izpolnilo kopnenje po blestečem naslovu ekselence, dr. Ploj je zakrivil, da se je zaključilo parlamentarno zasedanje in da so vsled tega odpadle poslancem mastne diete preko poletnih počitnic. Kdo bi se potem ne jezil na takega človeka, ki ima v rokah silno moč in neverjeten vpliv, ako te svoje moči ne izrablja tako, kakor mu velela dr. Šusteršič! Zares velik zločin je zakrivil dr. Ploj. Samo ganiti bi mu bilo treba s prstom, pa bi zmagala dr. Šusteršičeva obstrukcija in dr. Šusteršič bi kot triumfator med hosiana-klici svojih soimšljenikov zasedel ministrski klop. A dr. Ploj tega ni storil, zato seveda popolnoma zasluži »Slovenčev« prokletstvo. Končno pa bi z vso resnostjo vprašali, ali so se »Slovenčevi« gospodi sedaj v pasjih dneh res omeščali možgani, da pišejo take bedastoče o Ploju?

+ »Mir« zopet napada Družbo sv. Cirila in Metoda. V zadnji števil-

ki se je spravil »Mir« zopet nad našo šolsko družbo pod geslom »Zadnji apel« (a najbrž ne zadnji napad). Pisavi se pozna, da gospodom trka nekako vest zaradi njihovega nelojalnega početja pri celovski podružnici. Radi bi si pomirili vest z — novimi napadi na družbo. Vsi izgovori šepajo. Članek pravi, da koroški Slovenci po glavni skupščini v Bohinju niso mogli imeti pravega zaupanja do družbe in je ravno temu dejstvu v prvi vrsti pripisovati nedelavnost koroških podružnic družbe sv. Cirila in Metoda. Nedelavnost je bilo že opaziti pred bohinjsko skupščino, skoraj večjo kot poslej. Naj govore številke po družbinem koledarju! Leto 1903 so bile med 17 koroškimi podružnicami 4 delavne, ki so dale glavni družbi 329 K. Leto 1904 je bilo med 17 delavnih pet, ki so dale 248 K. Leto 1905 je bilo med 17 podružnicami 7 delavnih, ki so dale 484 K. Leto 1906 je bilo 18 podružnic, delavnih 9, ki so dale 712 K. L. 1907 (leto prevrata!) je bilo med 18 podružnicami 9 delavnih, ki so dale 817 K. Med nedelavnimi nahajamo že pred bohinjsko skupščino leto za leto celovsko podružnico, kjer so imeli glavno besedo sedanji prekucnihi. Ta podružnica se niti ni brigala za občni zbor ter je bila pred razpustom sploh neveljavna, ker že za lani ni imela več odbora. Zadnji odbor, ki se je sporočil glavni družbi, je bil za leto 1907. Zato je popolnoma umevno, da se družba ni mogla obračati na odbor, ki že davno ni bil več veljaven, temuč je poslala nova pravila znanemu rodoljubu, od katerega je pričakovala, da skuša na kak način oživiti podružnico, za katero se njeni bivši odborniki niso hoteli več brigati, temuč so se je spomnili šele takrat, ko so šli nad njo s krampi in cepini, da jo porušijo. Tako je gosp. dr. Breje, tukaj ni kaj zavijati. Javnost naj tudi razsodi, ali je postopala prav družba sv. Cirila in Metoda, ki je prepusila bldočitev spornega vprašanja glavni skupščini kot edino kompetentni instanci, ali pa koroško »Solsko društvo«, ki ni hotelo počakati na to odločitev, temuč je šlo po svojih pristaših takoj na rušenje naših stavb. Da ta svoj nehonetni korak opravičijo, pišejo v »Miru«: »Kakšnih odločitev imamo pričakovati od velikih skupščin, to namreč še predobro vemo iz Bohinja.« — Na koncu članka pa pravijo: »Glavna skupščina ima besedo; naj si da od odbora natanko poročati o pogajanjih s šolskim društvom, in ako bo stvar dobro premislila, bo spoznala, da je predlog šolskega društva skozi lojaln in za razvoj koroškega šolstva največje važnosti. To pa je tudi edina pot, na kateri je mogoče skupno delovanje. Gospoda, ako Vam je za stvar in ne za politične namene, udarite na to ponudbo in ostanemo prijatelji.« — Za to zmedenost vzemimo navaden primer: Sosedu se preprija. Miroljubnejši predlaga: Pojdiva k sodišču! »Trmoglavji pravi: »Sodišču ne zaupam, sam si poiščem pravice!« In gre mu zapaliti hišo. Po tem činu pa pride znova s hinavskim predlogom: »Le prepusiva stvar sodišču, udari na to ponudbo, in ostaneva prijatelja!«

+ »Slovenec« v pomirjenje. Pri »Slovencu« so še vedno obupani, kaj bo z dušami udeležnikov glavne skupščine Ciril - Metodove družbe, ako ne dobe na Jesenicah maše. — Brumne duše pri »Slovencu« naj se vendar pomirijo. Prav nikaka odgovornost jih ne zadene. Za udeležnike iz Ljubljane in vse tiste, ki se pripeljejo prvi dan do Ljubljane, je itak dovolj preskrbljeno. »Gospodje so menda pozabili, da se v Ljubljani človek lahko udeleži sv. maše vsake pol ure, in sicer že od 4. ure zjutraj naprej. Tudi na Jesenicah menda nimajo vsi duhovniki skupno ob 10. sv. maše. Sicer pa ne bo vodstvo nikomur zamerilo, ako hoče iti še ob 10. na Jesenice, k maši ter pride na skupščino šele ob 11. Da so se slavnoznanji »Orli« prezrli, ne more vodstvo družbe prav nič, ker tudi »Sokolov« ni naprosilo k sodelovanju, temuč je na stvar odnatega pripravljalega odbora, ki je pač vedel, kdo je voljan in — sposoben za sodelovanje.

+ Kdo dela nemir in razgraja po Jesenicah? Z Jesenic nam pišejo: Kdo žali in napada mirne in poštene ljudi po gostilnah in javnih prostorih in celo na cesti? Kdo kali največkrat nočni mir, kdo razgraja po noči na cesti, kdo povzroča nočne izgrede? To je občinski gerent Čebulj! Včeraj je mož nastopil, kakor je navajen, tudi na sokolski veselici, ki se je udeležilo mnogo ljudstva vseh slojev. Prišel je na vrt, kjer se je vršila veselica, ter kričal, zabaval in psoval navzoče kakor kak hribovski žganjar. Nekega gosta se je baje celo lotil s palico. Seveda se mu je kmalu povedalo, kje so vrata. Na to je v hotelu »Triglav«, kjer se nahaja kavarna, izkaval hrupen prepri. Tudi tu so mu pokazali vrata. Naposled se je spravil na občinske redarje ter jih opsoval. No, redarji so napravili

kratek proces. Odložili so sablje ter jih vrgli gerentu pred noge. To se je zgodilo na javni, državni cesti ob dveh popolnoči. Zadnji čas je že in tudi splošna zahteva tukajšnjega ljudstva, da bi merodajne oblasti že vendar spoznale potrebo, da se razpiše volitev župana na Jesenicah. Gerentu pa naj bi se dalo zopet naprtnik in šivanko v roke in pa nagobčeni.

+ Tudi vojaki že izživajo. V nedeljo zvečer, ko so se Sokoli vračali z zleta v Krškem, so jih pred kolodvorom na Vidmu nahrulili pijani topničarji, ki se nahajajo sedaj na strelnih vajah v Krškem, s huronskimi »heil«-klici. Ker so jim Sokoli odgovarjali z »na zdar«-klici, so jih topničarji hoteli napasti in prišlo bi nemara do ostrega spopada, ako bi ne vladala v sokolskih vrstah železna disciplina in ako bi voditelji ne pomirili razburjenih duhov. Vprašamo slavno vojaško oblast, ali je topničarjem dovoljeno izživati mirna državljane in uprizarjati politične demonstracije? Zahtevamo na to vprašanje primerne odgovora.

— Odgovor Rosegerju. Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati po 200 K sledeči p. n. gg.: 206. Kopitar Valentin, uradnik »Narodne Tiskarne« v Ljubljani; 207. Franc Zrimšek, učitelj, Žetale, Stajersko; 208. Valentin Stangl, občinski tajnik Šmikel - Pliberk, Koroško; 209. dr. Jos. Ciril Oblak, odvetniški kandidat Celovec; 210. I. Modic jun. iz Nove vasi pri Rakeku; 211. Janko Koschier, Kamnik; 212. dr. Konrad Jančič, odvetnik, Volosko; 213. Fran Stupica, c. kr. notar, Sv. Lenard, Stajersko; 214. Neimenovani od Sv. Križa pri Trstu; 215. Pekle Gašper, abt. Glince (plačal 20 K); 216. Šegula David, pošlovodja zadr. tisk. v Krškem; 217. E. M. iz Senožeč; 218. dr. V. G. iz Senožeč; 219. Trtnik Vilko, uradnik mestne hranilnice v Ljubljani; 220. Marolt Nande, c. kr. suplent v Prostojevu, Morava; 221. Tinčeti otroci in Idriji; 222. Stefan Jakob, nadzornik juž. želez. v p. v Zagrebu; 223. Pajnič Josip, Ljubljana; 224. Ivan Tosti, načelnik gostilničarske zadruge v Ljubljani; 225. Neimenovani št. I. iz St. Petra; 226. Neimenovani iz St. Petra št. II.; 227. Neimenovani iz St. Petra št. III.; 228. Špilar Ludvik iz St. Petra; 229. Špilar Ferdo iz St. Petra; 230. Medica Fran. St. Peter; 231. Zafred Matija, St. Peter; 232. Družina Domieljeva iz Zagorja; 233. dr. Bogumil Vošnjak, Gorica; 234. Viktor Glaser, Ruše; 235. Novak Angela, soproga sod. officiala, Senožeč; 236. Josip Rudež, graščak, St. Jernej; 237. Anton Lehman, Zgor. Šiška. — Iz Novega mesta: g. 238. I. Maselj, profesor; 239. Skale Otmar, višji živinovozdravnik (plačal 100 K); 240. Iv. Krajec, posestnik (plačal 40 K); 241. Iv. Škerlj, odvetnik; 242. Jakobina dr. Žitkova; 243. Rozman Karel, posestnik; 244. dr. J. Strašek, zdravnik; 245. Dav. Majcen, prof.; 246. dr. Alb. Poznik, notar; 247. dr. Fran Defranceschi, primarij (plačal 200 K); 248. M. Seidl, trgovec (plačal 200 K); 249. Rih. Dolenc, posestnik in vod. kmet. šole v p.; 250. Picek, trgovec in posestnik (plačal 40 K); 251. dr. K. Slane, odvetnik (plačal 200 K); 252. dr. E. Volčič, sod. svet.; 253. Fran Seidl, posestnik in trgovec (plačal 50 K); 254. Jos. Gerdešič, dvorni svetnik v p.; 255. Fran Berlec, stražmojster v p.; 256. Skaličev B., vin. nadz.; 257. Kastelic Edmund, trgovec, Kandija; 258. Zurec Josip, posestnik, župan in gostilničar, Kandija; 259. M. Starič, svet. vdova; 260. Vekač Fran, veletržec, Kandija (plačal 10 K); 261. Lavoslav Schwentner, knjigotrožec, Ljubljana (plačal 50 K); 262. V. J. iz Banjaluke; 263. Mešek Josip, asist. mestne hranilnice v Ljubljani; 264. Vladimir Vojska iz Gradea in 265. Valentin Krisper, Ljubljana, plačala vsak 200 K.

— Odbor za proslavo stoletnice rojstva Lj. Gaja »abi«Slovensko Matice«, oziroma vse Matičarje na svečanosti, ki se bodo vršile dne 14., 15. in 16. avgusta v Krapini. Glavni del slavnosti bo 15. avgusta. Kdor želi v Krapini prenočiti, ali se udeležiti banketa (5 K), naj to javi slavnostnemu odboru v Krapino. — Na to slavlje velikega Lj. Gaja, probuditelja Hrvatov in Slovencev, vabim najiskrenejše ves odbor »Slovenske Matice« in vse ostale Matičarje. Kjer bodo po najodličnejših možeh zastopani vsi slovanski narodi, tja moramo hiteti v čim največjem številu mi Slovenci kot najbližji sosedje, ki uživamo sadove ilirskega preporoda, in kot integrujoč del naroda, ki se imenuje tu slovenski, tam hrvatski. — Dr. Fr. Ilešič, predsednik »Matice Slovenske«.

— Politično, gospodarsko in izobraževalno društvo za Vodmatski okraj je priredilo preteklo nedeljo veliko narodno veselico, ki se je v vsakem oziru obnesla prav dobro. Dokaz za to je poročilce včerajšnjega »Slovenca«. »Slovenec« gotovo ne bo pahalil nobene napredne pri-

reditve, naj si uspe še tako dobro. No to za nas nima nobenega pomena. Resnica je, da se je završila veselica v splošno zadovoljnost občinstva in političnega društva. Godbene točke je proizvajal nepričakovano dobro. »Zagorski salonski orkester«, katerega tem potom narodnim društvom prav topio priporočamo. V paviljonih za vino, pivo, jestvine, tobak in cvetlice dohl si vsega, česar si si pozelel. Da ni manjkalo tudi znane »lectarice«, je samoobsebi umevno. To je bilo rajanja na plešišču, kjer se je ob zvokih »Zagorskega salonskega orkestra« vrtelo staro in mlado skoraj do ranega jutra. — Proti mraku je nastopil v šaljivi vlogi postreščka g. Molek, ki je žel mnogo priznanja. Mutasti kmet (g. Molek) ter gostilniški strežaj (g. Dinter) spolnila sta svoji ulogi v splošno zadovoljnost. Pozabiti ne smemo g. Vučnika, umetnika slikarja, čegar proizvajanjem se je občinstvo naravnost čudilo ter mu tudi izreklo svojo pohvalo. Povod splošnemu smeju in zabavi pa je bil I. javni nastop najnovejšega društva »Zabarjev«. Politično društvo je lahko zadovoljno s prireditvijo ne samo radi gmutnega, temveč tudi radi moralnega uspeha. Da ima društvo res mnogo prijateljev, kaže mnogobrojna udeležba od strani občinstva. Društvu kličemo: krepko naprej!

— Odlični gost. Na Bled je prišel na letovišče g. Pero Ođavič soprogo. Ođavič je eden najboljših modernih pesnikov srbskih. Bil je dlje časa v diplomatski službi, sedaj pa živi kot privatnik v Beogradu. Za Slovence in slovensko literaturo se je zanimal že zdavnaj, letos pa je prišel na Bled, da vidi slovenske dežele in da se поблиže seznanji s slovenskim narodom. Kličemo mu: iskren dobrodošel na slovenski zemlji!

— Ruski učitelji in učiteljice v Ljubljani. Včeraj je prišlo iz Benetk 50 ruskih učiteljev in učiteljic v Ljubljano. Te izletnike vodi profesor Ekart iz Vinice v Volinski guberniji. Med izletniki je 34 učiteljev in 16 učiteljic. Potovali so iz Moskve preko Odeje v Carigrad, na Grško in v Italijo. Iz Ljubljane odidejo jutri na Dunaj, od koder se vrnejo v domovino. Snoči so imeli skupno večerjo v dvorani hotela »Tivoli«. Pozdravit so jih prišli mnogobrojni slovenski učitelji in učiteljice ter predsedstvo »Ruskega kružka«. Kmalu se je razvila prijetna zabava in živahen razgovor. V imenu »Ruskega kružka« je pozdravil ruske goste v vznešenem govoru g. dr. Ljudevit Jenko, kličoč jim iskren dobrodošli. Ga. Terezina dr. Jenkova je v dovršenih, z iskreno domovinsko ljubeznijo prepojenih besedah slavila slovensko bratstvo ter prosila ruske goste, naj nikoli ne pozabijo malega, nesrečnega, a v resnici slovensko čutečega narodiča ob sinji Adriji. Na pozdrave se je zahvaljeval učitelj g. Kozinev, ki je napisal svobodi in slovenskemu narodu. Vodja ekskurzije g. prof. Ekart je naglašal, da ga je bratski sprejem v Ljubljani naravnost presenetil. Po dolgem potovanju v tujini so izletniki v Ljubljani prvič zopet slišali rusko govorico. Očarani so bili in divjijo se, da zna tu toliko dam in gospodov ruski. Govorniki je izrazil željo, naj bi se med Rusi in Slovenci okrepili ne samo umstveni, marveč pred vsem čustveni odnosi, ter napis slovenskemu narodnemu ženstvu. Posebno velik vtisk sta napravila govora gđ. Sargosove in Sirševke. Prva, Sargosova, je slavila bratstvo in svobodo ter napila svobodi in bratstvu slovanskih narodov, gđ. Sirševka pa je povdarjala, da bodo ruske učiteljice vzgojevale izročeno jim dečo v strogo slovanskem duhu in ji vcepile ljubezen do bratskih narodov slovanskih. Krasno uspeli večer so zaključile slovenske in ruske pesmi, ki so privabile v dvorano mnogo narodnega občinstva, ki je z velikim vžitkom in zanimanjem poslušalo zlasti melanholične maloruske pesmi. Danes so si ruski gostje ogledali Ljubljano, šole in druge zanimivosti. Opoldne so imeli v »Narodnem domu« skupen obed.

— Zemljevid »Slov. Matice«. Na Stajerskem: grad Horberg (Podsreda); Lehn-Berg južno od železnice Ribnica ob koroški železnici; Gallenhofen pri Slovenjem Gradcu; severno od Drave: Nahrud pri Gornji Kraplji; Wortischberg pri Svini; Gruschenberg pri Spicku; Trautenberg pri Lučanah; Altenbach pri Remsniku; Ober-Fahrenbach sev. od Lučan; Karnerberg pri Lučanah; Gersdorf pri Spielfeldu; Lind pri Strassu; Platoch, Altenberg, Zieregg, Steinberg, Ratsch, Sulz, Ottenberg pri Spielfeldu, Bagge, Storglegg, Olatein, Wuggitz, Haag, Adelsdorf, Wuggau, Kitzelsdorf pri Ivnici; Altenbach južno od Ivnice; Heidenberg sev. od Bistrice ob koroški železnici. Dr. Fr. Ilešič.

— Člani slov. trgovskega društva »Merkur« in društva »Slovenskih potnikov« se še enkrat opozar-

Jajo na današnji večerni sestanek v »Narodnem domu«.

Dve novi Ciril-Metodovi družini. Včeraj v nedeljo, 1. t. m. sta se ustanovili novi družinski družbe sv. Cirila in Metoda za Domžale in za Vir-Dob. V Domžalah je bil ustanovni občni zbor zjutraj ob pol 9. na vrtu Fr. Kuharjeve gostilne. Udeležba ni baš kazala, da se Slovenci v Domžalah zavedajo, da žive v ogroženem kraju. Tudi dosedanje število članov se ne govori o taki zavednosti, a upati je, da bo novi odbor to število kmalu podvojil. V odbor so bili izvoljeni gg. nadučitelj Kristjan Engelmann, predsednik, gospa Emilija Slekarija, podpredsednica, Anton Juvan tajnik, ga. Terezija Boletova namestnica, gđc. Antonija Kuheljova blagajničarka, Josip Kraljič namestnik, Andrej Glokar, Fr. Ravnikar, gospe Josipina Adamičeva in Marija Ravnikarjeva odborniki. Pregledovalca računov sta gg. Fr. Kuhar in Ant. Skok. Delegat za glavno skupščino je g. Anton Juvan. — Popoldne ob pol 4. je bil ustanovni občni zbor v Dobu v gostilni g. Boštj. Zarnika nove podružnice za Dob, Krtino in Vir. Udeležba je bila jako lepa ter je prebivalstvo teh treh krajev pokazalo, da je narodno zavedno in politično zrelo. Nova podružnica šteje že sedaj nad 50 članov, med njimi 6 ustanovnikov. Vzor narodne poštrevnosti je podala znana rodbina Kilarjeva, ki je dala podružnici tri ustanovnike (mladi gospodar g. Janko in obe gđc. sestre). Glavno zaslugo za ustanovitev podružnice in za pridobitev tako lepega števila članov ima mladi rodoljub, ki noče biti imenovan. Vsi ga poznamo ter mu kličemo: Slava taki zavednosti in poštrevnosti! V odbor so bili izvoljeni gg. Janko Vilar predsednik, Fr. Majdič podpredsednik, Matija Hiti tajnik, Bl. Vojška namestnik, gđc. Franja Pirš blagajničarka, Ivo Detela njen namestnik, Primož Grošelj, Fr. Prenar in Mart. Orehek odborniki. Delegata za glavno skupščino sta gg. Janko Vilar in Fr. Prenar. Na obeh shodih je govoril poljudno o namenih družbe in o nemških nakanah potovalni učitelja glavne družbe g. Ante Beg. Novina trdnjavama v naši narodni obrambi želimo vztrajni razvoji in procvitu. — Prav kmalu se ustanovi tretja podružnica v tem kraju, namreč za Jarše, Mengeš in Trzin.

Kočevska nestrpnost proti Slovincem sega že tako daleč, da so pričeli z najumazanejšo konkurenco na gospodarskem polju proti različnim slovenskim podjetnikom. Z naravnost kaznivimi slepili so se v najnovejšem času vrgli na tukajšnjega zastopnika trdke šivalnih strojev »Singer & Co.«, zavednega Slovence g. Ig. Kvasa. Najhujši njegov nasprotnik pa je janičar G. G. Za danes le na kratko omenjamo, da vsiljuje agent G. šivalne stroje neke maloznane trdke za dobro »Singerjevo« blago s pretezo, da zastopa trdke »Singer«. Na ta lim jih je slo že mnogo. Ako pa ne morejo s to goljufivo pretezo vloviti kalinov, lotijo se manevra, da razširjajo vesti, kakor da je g. Kvas nemec in najhujši hajlovec kočevskega mesta. Mnogo slovenskih odjemalcev velikolaškega in loškega okraja je že verjelo tem neslanim lažem in tako škodovalo slovenskemu podjetniku. Mi pa smo v položaju javno pribiti, da je gospod Kvas zaveden Slovenec, ki mnogo žrtvuje v slovenske narodne namene, zlasti mnogo pa za našo »Ciril-Metodovo družbo«. Danes je nam postal 10 K. obljubil pa jih je še 50 K. V dolžnost si štejemo, da vsem Slovincem g. Kvasa najtopleje priporočamo.

Sokolski zlet v Krškem, ki se je vršil preteklo nedeljo, je uspel nad vse pričakovanje lepo. Lepo vreme, izredno veliko število Sokolov, vse to je pripomoglo, da se je slavnost silidno posrečila. Višek slavnosti je bila javna telovadba. Pri tej si je pridobil prvenstvo celjski »Sokol«, a tudi druga sokolska društva niso mnogo zaostala za njim. Sprejem v Krškem je bil prisrčen, mesto samo pa je bilo v zastavah. Ljudstva se je pri sprejemu in pri javni telovadbi kar trlo. Telovadba je imponirala vsakomur, zlasti pa je ugajala kmetiskim gledalcem. Na zlet so prišli tudi hrvaški »Sokolji«, ki so bili sprejeti z velikim navdušenjem.

O osnovi jamskega muzeja v Postojni. Ker se nahajajo v Postojniški jami priznane najkrajše okapine, posebno jamsko živalstvo, čigar najbolj znani in mnogozaželjeni zastopnik je »človeška ribica« (Proteus anguineus), ki so jo imeli veliko časa za zagonetno žival, in ker je o jami napisana že bogata literatura, ki razpravlja o njej in o Postojni z besedo in slikami, zato se je že večkrat sprožila misel o osnovi posebnega jamskega muzeja v Postojni. Toda te lepe namere, ki bi gotovo še bolj priljubila jamo in še bolj povečala promet, žal, doslej ni bilo mogoče uresničiti, ker ni imela jamska uprava dovolj prostorov na razpolo-

ganje. Danes pa je čas napočil, da je mogoče napraviti jamski muzej, ki bo ustrezal željam in potrebam. V novem uradnem poslopiju c. kr. glavarstva so se napravili potrebni prostori za jamsko upravno komisijo. S tem se torej izpolni preiskrena želja, da bo se mogel osnovati jamski muzej, potem, ko bo vse obilno prirodo-pisno in književno gradivo, ki se tiče postojnjskih jam, skrbno urejeno in poshranjeno. Samo ob sebi se razume, da bo ta jamski muzej obiskovalcem Postojnske jame dostopen, t. j., da bo na željo spadal k obisku. Gotovo bo izvrstno služil svojemu znanstvenemu in praktičnemu namenu ter mnogo obiskovalcev Postojne in njene jame vzpodbudil, da bodo po več dni bivali v kraju, morebiti se bavili ondi celo dalje časa s študijami.

Sestanek tržiških in jeseniških nemčurjev v Lescah. V nedeljo so imeli tržiški in jeseniški nemčurji sestanek v Lescah v Legatovi gostilni. Sprva so bili tihi in ponižni. Ko pa so se posteno nalezli plemenitega ječmenovega soka, so postali hrabri in jeli »hajlati«, da so bolela človeka ušesa. Posebno so kričali in vpili pri odhodu, ko so se pijani kakor muhe nalagali na voz. Čudimo se, da so Leščani mirno trpeli to nemčursko izzivanje.

Obitno. Deželna vlada je podelila g. I. Inocente v Postojni koncesijo za ustanovitev pogrebne družbe v Postojni.

Moderno mučeništvo. Piše se nam iz Celja dne 1. avgusta: Danes so tu že drugič pri »Zelenem travniku« — shajališče socialdemokratov — »koncertirali« nedorasli fanti iz Ptuj (Pettauer - Knabenkapelle). Dečki v nežni starosti pa se izrabljajo ves dan do pozne noči — taki otročaji bi morali ob 8. zvečer v posteljo — v sebične namene. Kako se to zla-ga s sedanjim vzgojeslovjem in kako se da tako ravnanje v sklad spravi-ti s predpisi glede varstva — mladeži!! — Seve, Nemcem je vse dovoljeno! Žalostno pa je, da se med izobraženci še nahajajo ljudje, ki odobravajo tako barbarsko uničevanje mladih bitij. Res, narobe svet!

Ljubljana je imela dne 1. avgusta 1899 vsega skupaj 194 ulic, cesta in trgov s 1559 hišami. Dne 1. avgusta 1909 šteje pa 221 ulic, cesta in trgov s 1855 hišami. V desetih letih se je torej po regulaciji mesta število ulic, cesta in trgov pomnožilo za 27, število hiš je pa naraslo za 296.

Proda se v Dravski dolini, tik na slovensko-nemški meji na Stajerskem, sredi lepega trga, hiša, ki je jako pripravna za gostilno, oziroma prodajalno. V njej je tudi prodaja tobaka. Cena ni previsoka. Posestvo je sedaj v nemških rokah. Več pove naše uredništvo.

V Svetni vesi na Koroskem stoji v ognju 20 poslopij, vsa vas je v nevarnosti. Natančnejših poročil še ni.

Umrl je v Trbovljah veleposestnik Frane Kalan.

Realna gimnazija v Voloski. Z letošnjim šolskim letom otvorijo v Voloski prvi razred hrvatske realne gimnazije. To bo druga hrvatska srednja šola v Istri.

Ustrelila se je v nedeljo zvečer v Trstu 42letna poštarica A. Reclah. Bila je na mestu mrtva. Vzrok nesrečne ljubezne.

Morski psi. V Dubrovniku so opazili blizu kopališča dva izredno velika morska psa.

V Brnu je 24. julija umrl Slovenec Andrej Pavlič, višji inženier državne železniške družbe. V Brnu je bil nastavljen že 19 let. Bil je v vseh krogih zelo priljubljen. Blag mu spomin!

Srečkanje. Pri zadnjem žrebanju turških srečk je dobila prvi dobiček v znesku 600.000 fr. št. 674.412, drugi 60.000 fr. št. 77.162, po 20.000 pa št. 435.967 in 1.665.541.

Leše na Gorenjskem. Ako se hoče človek dandanašnji izveličati in doseči nebeško kraljestvo, se mora od-tujiti hrupu pregrešnega sveta. In sre-čen človek, ki ni nikdar videl čez do-mači hrib, ki ni nikdar hodil po tujih krajih, ki ni nikdar okusil bridkosti velikega sveta. Tak človek živi samo za svetl raj, njemu ni mar, kaj delajo drugod. Neizrečeno mora Bog ljubiti torej vas Leše in prebivalstvo, ko jih je tako zaprl med hribe in odtrgal svetu. Človek misli, da je prišel v ječo, ko ne vidi drugega, kakor sinje nebo nad seboj, pred seboj pa romarsko cerkev na Brezjah. In zato tudi ni čuda, ako le malokdaj zaide tujec v to vas. In ako pride, si mislim, prvo želi, da bi prišel zopet kmalu ven. V nedeljo, 25. julija se je pa zgodilo čudo. Po-vodom blagoslovljanja nove brigalne prost. gasilnega društva je prišlo pre-cejtnje število ljudi iz Tržica in drugod. Vročice solnce je pripekalo in na-ravna posledica je bila žeja. A glej ga vraga! Vas šteje okoli 60 hiš in samo ena gostilna. No, samo ena ne smem reči, ker ene je pač dovolj, a vsaj ta mora biti za ljudi in ne za živino. Ži-vina je, oziroma mora biti zadovoljna kamor jo deneš, a človek je pa že toliko hudomušen, da mu ne ugaja pov-

sod. A 25. julija so morali ljudje biti zadovoljni s tem, kar so dobili. Namreč segreto pivo, slabo vino in prokleto drago meso. To je pa večina morala zaužiti stoji, ker gostilničar je toliko moder mož, da nima niti dovolj stolov niti miz. Možu se pozna, da nima dosti izobrazbe in pojma, kako se postreže ljudem. Samo eno pa imenitno zna: debelo računati. Ne vem, kateri nauki tako zapovedujejo, a o tem sem pre-pričan, da Kristusovi ne. Ako pri dru-gih stvareh vedno veljajo nauki rimske cerkve, naj pa še ob takih prilikah. To je nesramnost prve vrste, izkoriščati ljudi, ko ve, da drugim iti ne morejo, jesti in piti pa morajo. Mož je pač gledal samo na dobiček, na dobro in točno postrežbo so pa ljudje lahko samo mislili. — Gostilničarka je tudi žena, ki ni nikdar prekorajčila doma-čega praga. Zato tudi čisto krščansko ravna s ljudmi. Samo en karakterističen primer! Nekoč je tuja oseba zahtevala pečenko, katero je imela gostilničarka pripravljeno, a mesto točne postrežbe je tuja oseba morala občutiti veliko oliko gostilničarke. »Najprej morajo pojediti navadno meso, potem dam šele pečenko. Slabše reči moram najprvo prodati.« je zarohnela. Tujec se je obrnil in šel. Končam s pripombo, da je dobra in točna postrežba tudi krščan-sko in z željo, da postanejo Leše malo bolj napredne in — kulturne. — Opa-zovalec.

Turska železnica. Od 25. julija t. l. počeni pa do vštete 15. sep-tembra t. l. vozita na progi Schwarzach-St. Vid-Badgastein-Böckstein lokalna osebna vlaka št. 727 in 730 z vozovi I, II in III razreda po sledečem voz-nem redu vsak dan: Vlak št. 730: odhod iz Böcksteina ob 9. uri 35 min. dopoldne, iz Böcksteina o. p. ob 9. uri 38 min., iz Badgasteina ob 9. uri 52 min., iz Angertala ob 9. uri 59 min., iz Hofgasteina o. p. ob 10. uri 5 min., iz Hofgasteina ob 10. uri 12 min., iz Dorfgasteina ob 10. uri 20 min., iz Klammsteina o. p. ob 10. uri 28 min., iz Loifarna o. p. ob 10. uri 35 min., prihod v Schwarzach-St. Vid ob 10. uri 45 min. dopoldne. Vlak št. 727: odhod iz Schwarzach-St. Vida ob 11. uri 30 min. dopoldne, iz Loifarna o. p. ob 11. uri 45 min., iz Klammsteina o. p. ob 11. uri 55 min., iz Dorfgasteina ob 12. uri 6 min. popoldne, iz Hofga-steina ob 12. uri 13 min., iz Hofga-steina o. p. ob 12. uri 23 min., iz An-gertala ob 12. uri 31 min., prihod v Badgastein ob 12. uri 45 min., odhod ob 12. uri 50 min. popoldne, iz Böck-steina o. p. ob 1. uri 1 min., prihod v Böckstein ob 1. uri 5 min. popoldne.

Krapinske toplice. Zadnjič pri-rejena dobrodelna veselica je uspela sijajno. Omenimo samo koncerta, kjer je ga. Viljemina Badl-Gerlach v Zaj-čevga »Zrinskih« duetu »Eva« raz-vila prekrasni svoj glas, ki je navdušil vse navzoče. Spremljali sta pevske točke gđc. Zlata Glojnarčeva in ga. Emilija Bratičevića. Tamburaši in moški zbor pa so se izborno obnesli; kar je zlasti zasluga poslavljajočega se učitelja Miškulina. Sodelovala je tudi vojaška godba in se zlasti izkazala s točko iz »Hugenotov«. Končala pa se je ta lepa prireditev z vrlo uspešnim zabavnim sestankom.

Kljubujoč hlapec. Ko je včeraj peljala Tönniessova uslužbenka po Me-telkovi ulici kosilo za 27 oseb, ji nas-proti pripelje hlapec Valentin Sitar. Zenska ga je opozorila, da se ne mo-re več dalje umakniti, a ni nič zalego. Peljal je prav tik njenege vozička in zadel vanj. Kosilo se je zvrnilo po hodniku ob vojašnici. Ko je uslužben-ka pobirala ostanke po hodniku in ga gotovo ni pri tem hvalila za njegovo trmo, je Sitar priskočil k vozičku in ji nalašč zvrnil še tisto, kar je ostalo v posodah. Delavci so morali seveda vsled Sitarjeve trmoglavosti precej ča-sa čakati na drugo kosilo. Sitar bo tudi našel priložnost, da se bo — postil.

Nerodnož. Predvčerajšnjem je zahteval v neki gostilni Pred škofijo neki 29letni mož kisa za okisanje naročene jedi. Zahteval ga je pa v tonu, ki ni bil posebno prijeten gostilničarju. Ker ni bilo miru, so ga morali posta-viti pod kap, a razgrajal je še vedno. Ker na poziv stražnika ni hotel miro-vati, mu je ta napovedal aretacijo, kar ga je silno razburilo. Zoperstavil se je tudi varnostnemu organu, a ni nič poma-galo, moral je v špehovko. Tudi v osrednji stražnici je bil silno brutalen.

Utonila je snoči v domačem rezervariju pri hiši št. 28 v Hradeckega vasi 7mesečna Marija Hlepčeva. Doti-čni rezervar je vedno pokrit z debelo ploščo, in ko so včeraj rabili vodo za pranje, je deklica zašla tja, ko je mati nesla vodo v vežo. Takoj ko so jo po-grešili, so jo začeli iskati okrog poslo-pia in jo naposled našli že mrtvo v usodnem rezervariju.

Za liter vna sta se v nedeljo sprla pri »Fajmostru« dva hlapca ter postala tako razburjena, da sta si sko-čila v lase in je eden odšel z bojišča z zelo razpraskan obrazom. Sprjaz-nilo ju bo sodišče.

Nepreviden kadilec. Ko je šla v nedeljo popoldne po Selenburgovi uli-ci prodajalka g. Frančiška Plestenja-

kova, je iz neke hiše nekdo vrgel na cesto ostanek tleče smotke, ki je padel Plestenjakovi v solnčnik in ga ji je prežgal. Plestenjakova ima 5 K ško-de. Dotičnik bi vendar moral vedeti, da je metanje raznih predmetov na cesto prepovedano.

S ceste. Ko je šla te dni prot domu gluhonema šivilja Ivana Sitar-jeva iz Most, jo je pred zgradbo hiše na Poljanski cesti št. 24 dohitel elek-trični voz in jo pahnil v stran. Pri tem je Sitarjeva padla v posodo napoljeno z malto, kjer se ji k sreči ni zgodilo drugega, kakor da ima 30 K škode na obleki.

V deželno bolnišnico so danes pripeljali posestnika Ivana Cirarja iz-pod Šmarne gore, kjer ga je vsled ne-kega nesporazumljenja pri volitvah njeg-ov nasprotnik tako sunil v spodnji del života, da ga je baje težko telesno poškodoval.

Pogreša se od 29. julija Julijana Klopčarjeva iz Dobrega polja. Pog-rešanki se je vsled bolezni najbrže zmešalo. Pustila je doma 8 otrok. Kdor bi izvedel za njo, naj obvesti mestni magistrat.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ame-riko 50 Macedoncev in 25 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 10 Slovencev in 30 Hrvatov. V soboto je šlo v Ameriko 6 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 11 Slo-venec. V Heb je šlo 25, v Buchs pa 6 Hrvatov.

Izobjeljeno in najdeno. Ga. Fran-čiška Burgarjeva je izgubila bankovec za 20 K. — G. Miroslav Zor je izgubil dva zlata po 20 K. — Mizarski va-jenec Rudolf Čokalt je izgubil niklasto uro z verzičjo. — Vdova ga. Marija Frankova je izgubila pokojniško knjigo, v kateri je imela 60 K denarja. — Trgovka ga. Rozalija Seliškarjeva je izgubila srebrno zapestnico. — Delavka Frančiška Rotarjeva je našla srebrno žensko uro. Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno oziroma najdeno star površnik, solnčnik, ročna torbica, dva slamnika in dve palici. — Slaščičarski pomočnik Peter Zagorc je našel zlat uhan.

Celotni orkester »Slovenske Filharmonije« koncertira jutri pod vodstvom g. kapelnika Talicha v ho-telu »Tivoli«. Začetek ob polu 6. po-poldne. Vstop prost.

Drobne novice.

Dalmatinski mornarji v Pe-kingu so dobili povodom mednarod-ne vojaške strelne tekme, katero so priredili Holandci povodom rojstva nizozemske princesinje Julijane prvo darilo. Uspeh je toliko častnejši, ker so se tekme udeležili Holandci, An-gleži, Amerikanci, Japonci, Nemci, Italijani in Rusi.

Prof. Richanda Muthera, zna-nega pred nedavnim časom umrlega nemškega estetičnega posmrtno delo »Zgodovina slikarstva« se je že začelo tiskati in izide gotovo koncem li-stopada t. l. Imelo bo 3 zvezke s 2500 ilustracijami.

Dunajske lekarne. Nemška obrambena društva na Dunaju so go-gnala na zahtevo čeških lekarnar-jev, da se napravi na novem gre-mijskem poslopiju dvojezični napis, da je na Dunaju samo 40% lekarn v nemških rokah.

Nesreča v Vzhodni Aziji. V mestu Ozaka je nastal velik požar, ki je uničil nad 1000 poslopij. Veliko ljudi je zgorelo. — Iz Mandžurije dobajajo poročila o velikanskih po-vodnjah. Nad 1000 ljudi je baje že utonilo. V mestu Kirni je nad 7000 hiš pod vodo, katere še vedno na-rašča.

Redek slučaj. Na grofovski pristavi v Stranečki na Češkem je storila 10letna krava štiri telice, ki tehtajo skupno 79 kg in so popolno-ma zdravi.

Vročina. Glasom vremenskih poročil vlada po celem Evropi huda vročina. V soboto je kazal toplomer v Madridu 40° v Bukareštu 37° v Milanu 35°, v Budimpešti, v Belem-gradu, Trstu, Sofiji, Rimu in Bo-lo-gni 34°, v Gomrji in Rogatu 31°, v Mletci, Turinu in Genovi 30° Celzija.

V znamenju časa. Mestni za-stop v Semilu na Češkem je razpisal službo mestnega ekonomu, ki naj bi bil obenem tudi policijski komisar. In za to mesto, ki je plačano letno z 1200 kronami se je zglasilo nič manj kot 70 prosilcev, večinoma dovršenih srednje in visokošolcev.

Nova iznajdba. Brzojavni uradnik J. Vegman v Scegedinu je iznašel neko napravo, s pomočjo ka-tere se lahko telefonira iz voza brzo-vlak na veliko daljavo. Strokov-njaki, katerim jo je pokazal, so se iz-razili, da je iznajdba izvedljiva.

Björnson, ki je bil precej bo-lan, je v zadnjem času toliko okre-val, da se bo lahko podal kmalu v Opatijo na letovišče.

V spomin Viktorja Hugoa se bo vršila letos velika slavnost v Pa-rizu. Začela se bo s slavnostnim akto-m v Panteonu, nato bo predsta-va Hugove drame »Kralj se zabava«

v Comédie Francaise, potem bo o-l-kritje spomenika, ki ga je napravil sohar Rodin in nazadnje bo slavnost-ni akt pred Notredamsko katedralo.

Potres v Meksiku. V soboto je bil v Meksiki močan potres, ki je porušil več hiš. 5 oseb je bilo ubitih, nebroj ranjenih. Potres se je razširil tudi po deželi. Mesto Acapulko je bi-lo do polovice razrušeno, v Santa Julija celo predmestje. V obeh me-stih je bilo nad 30 ubitih in veliko ranjenih.

Telefonska in brzojavna poročila.

»Matica Srbska« v Dubrovniku.

Dubrovnik, 3. avgusta. Včeraj je pričela tu svoje delovanje »Srb-ska Matica«. Matico je ustanovil ve-liki narodni dobrotnik Konstantin Vučković, ki je pred 16 leti umrl v Splitu in volil 320.000 kron za usta-novitev »Srbske Matic« v Dubrov-niku pod pogojem, da se ta institu-cija sme oživitvoriti šele 15 let po njegovi smrti. Včeraj je ta rok pote-kel in s tem dnevom je »Matica« tu-di pričela svoje delovanje.

Češki izlet v Varšavo.

Varšava, 3. avgusta. Semkaj je prispelo 150 čeških politikov, tr-govcev, obrtnikov in drugih zastop-nikov najrazličnejših stanov. Na čelu izletnikov je praški župan dr. Groš z 10 občinskimi svetniki. Med izletniki je zastopanih 9 mestnih ob-činskih zastopov, češki »Narodni svet« in 40 čeških društev.

Bolgarske jubilejske znamke.

Sofija, 3. avgusta. Vlada je skle-nila v proslavo bolgarske neodvisno-sti izdati 164 milijonov jubilejskih znamk. Na znamkah bodo slike zgo-dovinsko važnih krajev iz bolgar-ske preteklosti. Slika carja Ferdi-nanda bo samo na petih znamkah. Znamke bodo umetniško izdelane. V promet pridejo šele 1. 1910. meseca junija.

Zopet nesreča grofa Zeppelina.

Marburg (Nemško), 3. avgusta. Grof Zeppelin se je danes ob 10. 15 minut dopoldne dvignil s svojim zrakoplovom v zrak. V višini kakih 50 metrov se mu je polomil neki motor, da se je moral zopet spustiti na zemljo. Popravilo zrakoplova bo trajalo dokaj časa. Zeppelin ima na svojih poletih res smolo.

Srbski list »Zvon«.

Zagreb, 3. avgusta. Madžaron-ska »Agramer Zeitung« javlja iz Belgrada, da je najvišje sodišče raz-veljavilo naredbo oblasti, s katero se je ustavil list »Zvon«, ker je na-padal kraljevsko rodovino. Dotično razsodbo je podpisal predsednik naj-višjega sodišča Radivojevič, ki je obenem poslanik in član radikalne stranke.

Car ne pride v Kiel.

Berolin, 3. avgusta. »National-Zeitung« dementuje vest, da bi se car Nikolaj na povratku z Angleškega zopet sestal s cesarjem Viljemom v Kielu.

Slovansko gibanje na Ruskem.

Sofija 2. avgusta. Pred odhodom bolgarske sokolske zveze iz Ode-se je bil sijajen poslovilni banket, ki so se ga udeležili zastopniki vseh slo-vanskih narodov. Na banketu je govoril podžupan Masljanikov. V svo-jem govoru je naglašal, da so na banketu navzoči zastopniki vseh slo-vanskih plemen, ter napil slovanskemu edinstvu, ruski, poljski, češki, bolgarski, srbski in slovenski vzajemnosti. Na banketu so se pele vse himne posam-nih slovanskih narodov, a govorniki so nazdravljali vladarjem vseh slovanskih držav.

Prošnja za pomoč.

Dne 24. jul. 1909 bila je v ormoškem okraju grozna toča, ki je v dvaj-setih občinah skoraj vse uničila.

Od koruze štrlijo kvisku le gole bilke, oves in detelja je zabita v ze-mljo, sadno drevje je golo, gorice me-stoma popolnoma opustošene, njive in travniki so poplavljeni, na strešni opeki so povsod luknje. Škoda znaša milijone. Ljudstvo obupuje, beda je grozna.

Da se nesrečnejšem vsaj za prvi hip nekoliko opomore, prosijo se vsi človekoljubi za milodare, ki se naj pošiljajo blaginiku podpisane pomo-žnega odbora, g. dr. Ivanu Omulec v Ormožu.

Se tako majhen dar se sprejme s prisrčno zahval!

Ormož, dne 30. julija 1909.

Pomožni odbor:

Dr. Mir. Ploj, drž. poslanec. — Dr. Iv. Geršak, c. kr. notar. — Dr. Iv. Presker, sodni svetnik. — Dr. Iv. Omulec, odvetnik in načelnik okr. zastopa. — Florjan Kuharič, okrajni odb. in obč. predstojnik. — Leopold Petkovr, okrajni odb. in posestnik. — Ivan Kočevar, okrajni odbornik in posestnik.

Sokoli!

V Ilirski Bistrici se toči le
hotelu „Ilirija“ slovansko pivo.

I 2851-2

Foulardna svila

od meter 1 K 15 vin naprej za bluze in
obleke. Franko in že ocarinjeno se
pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se
pošlje s prvo pošto. Tovarna za svilu
Henneberg, Zürich. 2 181-5

Pecite, pražite, kuhajte Peka-
tete, saj se dajo te okusne te-
stenine pripravljati na razne
načine! 5 2005-3

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. avgusta 1909

Pšenica za oktober	1909	za 50 kg K	13 73
Pšenica za april	1910	za 50 kg K	13 5
žit. za okt.	1909	za 50 kg K	9 94
Koruza za avgust	1910	za 50 kg K	7 75
Koruza za maj	1910	za 50 kg K	7 08
Oves za okt.	1909	za 50 kg K	7 64

Effekt v
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Čista nad morjem 806.9. Srednji srčni tlak 786.0 mm

avgusta	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2.	9. zv.	732.3	22.7	sl. jzhod	jasno
3.	7. zv.	732.5	17.7	sl. jug	del. obl.
4.	2. pop.	731.1	23.2	sr. zahod	del. jasno

Srednja večerajša temperatura 22.7,
norm. 19.7. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Mesarski pomočnik

izurjen v klanju prašičev, se takoj
sprejme proti dobri plači.
Več pove Karel Černe, mesar
na Poljanski cesti št. 29. 2798-3

Stara gostilna

na dobrem prometnem kraju v Ljub-
ljani, se odda na račun gostilni-
čarju, ki založi varščine 1000 kron.
Več se izve v Gradišču št. 13,
Ljubljana. 2819-2

Popolno

Špecerijsko opravilo

se lahko po ceni kupi.
Ponudbe na upravištvo „Slov.
Naroda“. 2857-1

Lepo zračno

stanovanje

v I. nadstropju hiše št. 26, Cesta
na juž. žel., in sicer 3 sobe, kuhinja,
klet, drvarnica in lep vrt, se odda
za november. 2854-2
Poizve se istotam v II. nadstr.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pri-
tižninami se za avgustov termin
oddaja mirni stranki. 2799-2
Več se izve pri gosp. Sekliču,
Konjušne ulice št. 4

Preda se pod ugodnimi pogoji in za
nizko ceno

enonadstropna hiša

na Solu pri Ljubljani, Poljska
cesta št. 20. 2596-11
Poizve se v pisarni dr. Frana
Peška, odvetnika v Ljubljani, Stari
trg št. 30.

Motorno kolo

s pristranskim vozom, izvrstno in
prav malo rabljeno, ki ima dvojno
presto, prasniki, ventilator in
obrambne obroče, se ceno prodaja.
Naslov pove upravištvo „Slov.
Naroda“. 2820-3

knjižgovodkinja

vešča slovenskega in nemškega, event
italijanskega jezika v govoru in pisavi
se išče za večje en gros trgovine
v Gradcu. 2787-3

Ponudbe v nemškem jeziku s a
vedbo plače ter prepisi ispiševal pod
„S. K. 4015“ na uprav. „Sl. Naroda“.

žagarja

samskega in močnega. Plača po do-
govoru. 2862

Filip Glogovšek
paran žaga
Glogovbrod, p. Brežice, Štajerske.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube
naše iskrenoljubljene hčerke, oziroma sestrice, gospodične

Angele Sirk

gojenke III. letnika višje dekliške šole v Ljubljani

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za
njihovo tolažilo in spremstvo na poslednji poti.

Posebno zahvalo izrekamo prečast župniku šentpeterskemu gospodu
Pavliču za tolažilne obiske v njeni bolezni, dalje čast šentpeterski du-
hovščini, gg. profesorjem dr. Tomišku, dr. Cerku in dr. Grošlju,
gdč. učiteljicami Karlinovi in Grošljevi, predsedniku »Glasbene Ma-
tice« g. prof. Stritofu, koncert. vodju g. Hubadu in vsem gospodičnam
ko eginjam ter prijateljicam, ki so drago pokojnico spremile k zadnjemu počitku.
Iskreno se zahvaljujemo tudi gg. pevcem »Glasbene Matice« in pev-
skega društva »Ljubljana« za ganljive žalostinke. Najpriščnejšo zahvalo
darovalcem krasnih vencev in gospodičnam, ki so jih nosile pri sprevedu.
Prisrčno zahvalo izrekamo nadzorovalni dami v. d. š. gdč. Wessner-
jevi, gdč. sošolki Lini Medičevi in vsem drugim tovarišicam za tola-
žilne besede in obiske v času bolezni.

Končno srčna zahvala sploh vsem, ki so na katerikoli način izkazali
svojo ljubezen in sočutje dragi pokojnici bodisi v času njene bolezni, bodisi
da so jo spremlili na zadnji poti k Sv. Križu.

Vsi ti dokazi ljubezni in sočutja do nepozabne pokojnice so nam v
veliko tolažbo v teh žalostnih dneh. Vsem srčna zahvala!

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1909.

Žalujoča rodbina.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez
Podrožico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jeseni-
ce, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago,
Draždane, Berlin.

1:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.

3:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podrožico), Celovec.

6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, (čez Podrožico),
Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

0 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

8:42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbič, Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž.
žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praz-
nikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbič, od
1. julija na progi Ljubljana juž. žel., —
Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan,
Prage, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic,
Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina,
Draždan, Prage, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
čez Podrožico in Trbič, Gorice, drž. žel.,
Jesenice, Trbiča.

2:58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

6:40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
dan, Prage, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
žico), Jesenic.

8:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka (čez Podro-
žico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca,
Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. drž.
žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6:10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9:55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje
evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

2 lepi posestvi

z novimi in lepimi hišami, v katerih se nahajajo gostilne
in poleg žaga, v prijetnem in prometnem kraju na Goranjskem,
se prodasta iz proste roke pod zelo
ugodnimi pogoji. 2859 1

Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Del. glavnica K 2.000.000.

Podružnica v Spiljetu.

Stritarjeve ulice št. 2.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond K 300.000.

Podružnica v Trstu.

14-87

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Knjižice in tekoči računi se oddajo in prevzamejo vsak dan po delnem času.

Trgovski učenec

star 15 let, zmožen slov., nem. in italijan-
skega jezika, ki ima veselje do trgovine in

trgovski pomočnik

20 let star, dobro izučen manufakturne in
mešane stroke, želita službo najraje kje v
mestu ali v večjem kraju na deželi 2786 3
Naslov pove upravištvo „Sl. Naroda“.

Stelaže in prodajalne mize

se takoj ceno prodajo.
Kje, pove L. Grebelnik v
Ljubljani. 2850-1

Išče se mlad

korespondent

smučen slovenskega in nemškega je-
zika v govoru in pisavi kakor tudi
vešč knj. govodstva. — Išče se tudi

stavbni praktikant.

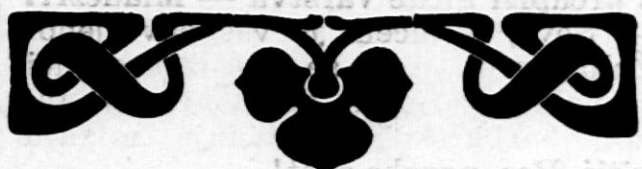
Predstaviti se je pri g. R. Smie-
lovskiju, stavbniku na Rimski cesti
št. 16. 2858

Med. univ. 2663

dr. Bogdan Derč

odpotuje začasno.

Kleparski pomočnik in učenec

se sprejmeta takoj pri kleparju
Jakobu Filogiu, Rimska cesta 14.

Motorno dvokolo

3 1/2 HP, znamke Puch, dobro ohr-
njeno, se ceno prodaja. 2829-3

Več pove g. Karel Čamernik
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Dober

brivski pomočnik

se sprejme takoj pri P. Domiano-
viču v Ljubljani. 2782-6

Hiša

na Bregu št. 14 v Ljubljani

je napredaj pod jako ugodnimi po-
goji.

Nat. nenejše informacije daje g.
dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljub-
ljani. 2791 4

Sprejmejo se takoj:

2 prodajalki

popolnoma veščih poplne in ga-
lanterijske stroke in

učenka

pri 2812 3

Fr. Jgliču,

Ljubljana, Mestni trg.

Prost ogled

do 1. avgusta t. l. Prodaja pod ceno.

Uč. vrst platnenega blaga, prtlj., prtičev,
žepnih robcev, kravat, švicarskih vezil, no-
gavic in perila.

Prilika je zelo ugodna. Samo proti takojšnjemu plačilu.

Anton Šarc

2398-11

Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

Izdelovanje perilain oprem za neveste

Št. 11 333

2797-3

Razpis.

Za popravilo ceste Podrož-Petrovo brdo v cestnem okraju Škofja
Loka na 30 000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddala potom

javne ponudbene obravnave

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predlože podpisanemu
deželnemu odboru

do 10. avgusta t. l. ob 12. opoldne.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je
dopolniti zapečatene s nadpisom: „Ponudba za popravilo ceste
Podrož-Petrovo brdo“.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik
stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni brezpogojno.

Razen tega je dodatni kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu ob navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 29. julija 1909.